μερικὲς ἡμέρες, ὥσπου νὰ κανονίση τὶς ὑποθέσεις του. Μόλις ὁ Ρέπας ἐλευθερώθηκε, ἔτρεξε ἀμέσως σπίτι του. Μὰ φαντασθῆτε τὴν κατάπληξή του ὅταν εἶδε πὼς ἡ γυναῖκα του ἔλειπε καθὼς καὶ τὸ παιδί του... Μιὰ γειτόνισσα, ἡ ὁποία τὸν εἶδε, τοῦ εἶπε ὅτι ἡ Μαρύσια τῆς ἄφησε ἀπὸ τὸ πρωῒ τὸ παιδί της, γιατὶ εἶχε νὰ πάη κάπου. Ποῦ ὅμως, δὲν τῆς εἶπε...

Ὁ Ρέπας ἔκατσε σὲ μιὰ καρέκλα καὶ περίμενε ἀνυπόμονος τὴ γυναίκα του. Ἡ ὧρες περνοῦσαν καὶ ἡ Μαρύσια ἀκόμα νὰ φανῆ. Ὁ ἄντρας της ἄρχισε ν' ἀνησυχῆ μὲ τὰ σωστά του. Ἕνα σωρὸ σκέψεις, ἡ μιὰ πιὸ κακὴ ἀπὸ τὴν ἄλλη, περνούσανε ἀπὸ τὸ μυαλό του. Ἔψησε ἕνα τσάϊ γιὰ νὰ συνέρθη, ἔχοντας διαρκῶς τ' αὐτί του στὸ δρόμο...

***

Ὅταν ἡ Μαρύσια ἔφτασε στὸ γραφεῖο τοῦ στρατιωτικοῦ διοικητοῦ, ἤτανε πτῶμα ἀπὸ τὴν κούραση. Μόλις καὶ μετὰ βίας μποροῦσε νὰ σταθῆ στὰ πόδια της. Ζήτησε νὰ δῆ τὸ στρατιωτικὸ διοικητή, μὰ ἕνας φαντάρος τῆς εἶπε ὅτι δὲν δεχότανε τοὺς πολίτας τὴν Κυριακὴ καὶ ὅτι ἂν ἤθελε νὰ τοῦ μιλήση, ἔπρεπε νὰ τὸν περιμένη στὴν πόρτα, τὴν ὥρα ποὺ θὰ ἔφευγε.

Ἡ Μαρύσια στάθηκε στὴν πόρτα καὶ περίμενε. Θὰ ἦταν ἡ ὥρα τέσσερες. Ὁ Διοικητὴς βγῆκε ἀπὸ τὸ γραφεῖο στὶς ἕξη. Ἡ Μαρύσια ποὺ ἦταν ζαλισμένη ἀπὸ τὴν ἀγωνία καὶ τὴν ταραχή, τὰ ἔχασε ὁλότελα μόλις εἶδε τὸ μεγάλο ἐκεῖνο πρόσωπο γνωμένο μέσ' στὰ χρυσᾶ, καὶ ἀκολουθούμενο ἀπὸ ἕνα σωρὸ κατώτερους ἀξιωματικοὺς μὲ σπαθιὰ καὶ πιλήκια μὲ ψηλὰ λοφία... Ἡ γλῶσσα της μπερδεύτηκε στὸ στόμα της κι' ἄρχισε νὰ τρέμη ἀπ' τὸ φόβο της...

Ὡστόσο, πλησίασε τὸ στρατιωτικὸ διοικητή, τοῦ ἔπιασε τὰ δυὸ χέρια καὶ τοῦ εἶπε :

— Κύριε, κύριε, σᾶς θέλω γιὰ τό... στρατιωτικό.

— Ποιὸ στρατιωτικό ; τὴν ρώτησε ὁ Διοικητής, σταματῶντας στὴ μέση τοῦ δρόμου, ἐνῶ οἱ ἀξιωματικοὶ ἀπετέλεσαν ἕνα κύκλο τριγύρω τους.

— Νά,γιὰ νὰ μὴν πάη στρατιώτης.

— Ποιὸς νὰ μὴν πάη στρατιώτης; Ἐσὺ μήπως ;

Οἱ ἀξιωματικοὶ γέλασαν δυνατὰ καὶ ἐπιδεικτικὰ μὲ τὸ ἔξυπνο αὐτὸ ἀστεῖο τοῦ Διοικητοῦ.

— Ὄχι, ὁ Ρέπας ! φώναξε ἡ Μαρύσια, κοντεύοντας νὰ τρελλαθῆ ἀπὸ τὴν ἀγωνία της, ὅσο ἔβλεπε πὼς δὲν θὰ μποροῦσε νὰ πῆ τοῦ Διοικητοῦ τί ἤθελε...

— Ἀ ! ὁ Ρέπας ! εἶπε ὁ Διοικητής... Τώρα μὲ φώτισες ! Καὶ ποῦ θέλεις νὰ ξέρω ἐγὼ ποιὸς εἶνε αὐτὸς ὁ Ρέπας ;...

— Ὁ ἄντρας μου !..

— Χαίρω πολύ !

— Εἶνε ἄδικο νὰ πάη στρατιώτης !

Τὰ λόγια αὐτὰ τῆς Μαρύσιας, ἔκαναν τὸ στρατιωτικὸ διοικητή, ποὺ δὲν ἤξερε βέβαια τὴν ὑπόθεση τοῦ Ρεπα, νὰ θυμώση μὲ τὰ σωστά του.

— Τί εἶπες, κυρά μου ; βροντοφώναξε. Εἶνε ἄδικο νὰ πάη ὁ ἄντρας σου στρατιώτης; Καλά,καὶ αἱ οἱ ἄντρες τῶν ἄλλων γυναικῶν, ποὺ πηγαίνουν στρατιῶτες,δὲν ἔχουνε ψυχὴ αὐτοί ;

— Μά, δὲν καταλαβαίνε, ψιθύρισε ἡ Μαρύσια ἀπελπισμένη.

— Νάτα μας ! Μονο αὐτὸ μοῦ ἔλειπε τώρα, νὰ μὴν μπορῶ νὰ καταλάβω τὰ λόγια μιᾶς χωρίτισσας !.. Ἔλα τώρα, πήγαινε ! Ἀρκετὴ ὥρα μ' ἄπη χολήσες ! Πᾶμε, κυριοι !... συνέχισε ἀποτεινόμενος στοὺς ἀξιωματικοὺς ποὺ εἶχανε παρακολουθήσει τὴ σκηνὴ αὐτὴ μὲ εἰρωνικὰ χαμόγελα...

Κ' ἔφυγαν ἀφήνοντας τὴ Μαρύσια ἄλαλη,μέσ' στὴ μέση τοῦ δρόμου.

***

Οὔτε κείνη δὲν ἤξερε πόση ὥρα γυρνοῦσε ἔξω ἀπ' τὸ χωριό. Ὅταν ξαναμ τῆκε στὸ χωριὸ, εἶχε νυχτώσει.

Περπατοῦσε, χωρὶς νὰ ξέρη ποῦ πηγαίνει. Ἡ γλῶσσα της εἶχε κολλήσει σὰν λάρυγγά της, τὰ σύτιά της βουΐζανε, τὰ ἤπατά της ἤ·ανε κομμένα... Ὁ κεφάλι της ἦταν ἄδειο. Δὲν εἶχε πειά οὔτε τὴ δυναμη νὰ σκεφτῆ. Τὸ μόνο ποὺ ἔννοιωθε, ἦταν ἕνας ἀνυπόφορος πονος στὴν καρδιά...

Κσί, ξαφνικά, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβη, βρέθηκε μπρὸς στὴν ταβέρνα. Ὁ ταβερνιάρης, ποὺ στεκότανε στὴν πόρτα, τῆς φώναξε ἀπὸ μακρυὰ καὶ τὴν ἐμ·ασε μέσα.

Ἡ Μαρύσια ἔκατσε σ' ἕνα τοαπέζι ἀμίλητη. Ὁ ταβερνιάρης εἶχε μάθει τὰ διατρέξαντα στὸ Εἰρηνοδικεῖο καὶ τὴ ρώτησε ἂν εἶχε κανει κανένα διάβημα ν' ἀκυρωθῆ τὸ συμβόλαιο.

— Πῆγα στοῦ παπᾶ, νὰ μιλήση στοὺς μεγάλους. Μὰ δὲν μ·πόρεσε νὰ μοῦ κάνη τίποτα.

— Καὶ ὕστερα ;

Ὕστερα πῆγα στὸν Διοικητή. Ἐκεῖνος μ' ἔστειλε στὸ στρατιωτικὸ διοικητή, μὰ δὲν μπόρεσα νὰ τοῦ δώ·ω νὰ καταλάβη τί ἤθελα.... Δὲν ἔκανα τίποτα οὔτε ἀπὸ κεῖ....

— Καὶ τώρα τί σκοπεύεις νὰ κάνης ;

— Δεν ξέρω τίποτα.

Ὁ ταβερνιάρης ἔμεινε λίγο ἀμίλητος. Φαινότανε σὰν κάτι νὰ ἤθελε νὰ πῆ, μὰ δὲν τολμοῦσε.Τέλος, ἔλαβε τὴ μεγάλη ἀπόφαση.

— Θὰ σοῦ πῶ κάτι, Μαρύσια, καὶ δὲν πιστεύω νὰ μὲ παρεξηγήσεις... Ἀφοῦ θέλεις τόσο πολὺ νὰ σώσης τὸν ἄντρα σου ἀπὸ τὸ στρατιωτικό, γιατὶ δὲν πᾶς νὰ παρακαλέσης τὸ Ζολζικιέβιτς νὰ σοῦ δώση τὸ συμβόλαιο πίσω ;

— Ποτέ ! φώναξε ἄγρια ἡ Μαρύσια.

Ὕστερα ὅμως ἀπὸ λίγο, σὰν νὰ σκέφτηκε πιὸ ψύχραιμα, ρώτησε τὸν ταβερνιάρη.

— Εἶσαι βέβαιος ὅτι τὸ συμβόλαιο εἶνε στὰ χέρια τοῦ Ζολζικίεβιτς ;

— Ναί, πρέπει νὰ τὸ ὑπογράψη ὁ δήμαρχος, χρειάζονται καὶ κάτι ἄλλες διατυπώσεις.... Ἂν πᾶς τώρα καὶ βρῆς τὸν Ζολζικιέβιτς στὸ σπίτι του, θὰ σοῦ τὸ δώση πίσω τὸ συμβόλαιο, καὶ ὕστερα θὰ πῆ ψέμματα στὸν Εἰρηνοδίκη ὅτι τὸ ἔχασε... Ἐγὼ ἂν ἤμουν στὴ θέση σου, θὰ ἔκανα αὐτὴ τὴ θυσία, γιὰ νὰ σώσω τὸν ἄντρα μου ἀπὸ τὸ στρατιωτικό....

Ἡ Μαρύσια τὸν κύτταξε λίγο μὲ ὀρθάνοιχτα μάτια καὶ ὕστερα ἔφυγε τρέχοντας ἀπὸ τὴν ταβέρνα.

***

— Ἤμαρτον, Ρέπα, συγχώρεσὲ με ! φώναξε ἡ Μαρύσια τοῦ Ρέπα, ὅταν, γυρνῶντας ἀργὰ τὴ νύχτα σπίτι της, τὸν εἶδε νὰ στέκεται ὄρθιος μὲς στὴ μέση τοῦ δωματίου καὶ νὰ τὴν περιμένη μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια ἀγριεμένος... Εἶσαι ἐλεύθερος τώρα... συνέχισε ἡ Μαρύσια δίνοντας στὸν ἄντρα της τὸ καταραμένο συμβόλαιο καὶ πέφτοντας γονατιστὴ μπροστά του... Συγχώρεσὲ με γι' αὐτὸ ποὺ ἔκανα, μὰ τὸ ἔκανα γιὰ σένα, γιὰ τὸ παιδί μας !...

"Ἔψησε ἕνα τσάϊ γιὰ νὰ συνέρθη ἔχοντας διαρκῶς τ' αὐτί του στὸ δρόμο...

Ὁ Ρέπας τὴν κύτταζε στὴν ἀρχὴ σὰν ἀποβλακωμένος. Ὅταν κατάλαβε τί εἶχε κάνει ἡ γυναῖκα του γιὰ νὰ πάρη πίσω τὸ συμβόλαιο, ἐμούγκρισε δυνατὰ σὰν βοῦδι, τὰ μάτια του πέταξαν σπίθες καὶ ἀπὸ τὸ στόμα του βγῆκαν ἀφροί. Πλησίασε ἀμίλητος στὸν τοῖχο καὶ πῆρε ἕνα μπαλτά.

— Ἀκούμπησε τὸ κεφάλι σου ἐδῶ ! εἶπε στὴ γυναίκα του μὲ βραχνὴ φωνή, δείχνοντάς της ἕνα χαμηλὸ σκαμνί.

Ἡ Μαρύσια εἶχε καταλάβει ὅτι πλησίασε τὸ τέλος της,

Δὲν μπορεσε ὅμως ν' ἀνοίξη τὸ στόμα της, νὰ τὸν παρακαλέση νὰ τὴν λυπηθῆ, νὰ τοῦ πῆ ὅτι ἡ μεγάλη ἀγάπη της γι' αὐτὸν τὴν ἔσπρωξε νὰ πάη στοῦ Ζολζικιέβιτς...

Ἡ ἀγωνία ποὺ δοκίμασε ὅλη τὴν ἡμέρα, τῆς εἶχε ἀφαιρέσει κάθε δύναμη.

Καί, σὰν ἀρνακι, σύρθηκε μὲ τὰ γόνα·α ὡς τὸ σκαμνὶ ποὺ τῆς εἶχε δείξει ὁ ἄντρας της καὶ ἀκούμπησε ἐκεῖ τὸ κεφάλι της, ἥσυχη καὶ ταπεινωμένη...

Ὁ Ρέπας σήκωσε τὸν μπαλτὰ καὶ τὸν κατέβασε μὲ δύναμι... Τὸ δωμάτιὸ πλημμύρισε στὸ αἷμα !...

Ὕστερ' ἀπὸ κάμποσες ὧρες, κατὰ τὰ χαράματα, τεράστιες φλόγες ὑψώνονταν πάνω ἀπὸ τὸ χωριό.

Ὁ Ρέπας εἶχε βάλει φωτιὰ στὸ σπίτι τοῦ Ζολζικιέβιτς,γιὰ νὰ τὸν ἐκδικηθῆ γιὰ τὴ διπλὴ ἀτιμία ποὺ ἔτοῦ εἶχε κάνει !...

Καὶ ἀπὸ τότε δὲν ξανάδαινε τό Ρέπα στὸ χωριό. .

(Διασκευὴ) ΕΡΡΙΚΟΣ ΣΙΕΓΚΙΕΒΙΤΣ

ΕΒΡΑΪΚΟ ΠΝΕΥΜΑ

Ο ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΟΣ ΕΦΕΥΡΕΤΗΣ

Σὲ ἕνα κύκλο κυρίων γινότανε συζήτησις περὶ τοῦ ποῖος εἶνε ὁ μεγαλείτερος ἐφευρέτης τοῦ κόσμου. Ἕνας ἔλεγε ὅτι εἶνε ὁ Στέφενσον, ὁ ὁποῖος ἀνεκάλυψε τὸ σιδηρόδρομο. Ἕνας ἄλλος, ἀρχοιομανὴς αὐτός, ὑπεστήριζε ὅτι κανεὶς ἀπὸ τοὺς συγχρόνους ἐφευρέτας δὲν ἐφθασε τὸν Ἀρχιμηδη. Ἕνας τρίτος, ἀντικρούοντας τοὺς δύο προηγουμένους,παρουσίαζεν ὡς μεγαλείτερον ἀπὸ ὅλους τὸν Ἐδισσων.

Τέλος ἐτεν ἐβη καὶ κάποιος Ἑβραῖος ποὺ ἄκουε ὡς ἐκείνη τὴ στιγμὴ τοὺς ἄλλους, χαμογελῶντας πονηρά.

— Νὰ σᾶς πῶ, εἶπε, καλοὶ καὶ ἄριοι οἱ ἐφευρέται ποὺ ἀναφέρατε, μὰ ἐγὼ θαυμάζω περισσότερο ἀπὸ ὅλους, ἐκεῖνον ποὺ ἀνεκάλυψε πρῶτος τὸν τόκο...

ΕΝΑΣ ΠΕΡΙΕΡΓΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Οἱ ἀρχαῖοι Σαμνῖται εἶχανε μιὰ πολὺ ὡραία συνήθεια. Συνεκέντρωναν κάθε τόσο ὅλου; τοὺς νέους τῆς χώρας κ' ἔβαζαν τὸν καθένα νὰ πῆ τὶς καλὲς πράξεις του καὶ τὶς ἀρετὲς του Ἐκεῖνοι ποὺ ἔβγαιναν πρῶτοι στὸ διαγωνισμὸ αὐτόν, εἶχανε τὸ δικαίωμα νὰ διαλέξουν μόνοι τους τὴ γυναίκα τους, μεταξὺ τῶν κοριτσιῶν τοῦ τόπου τους, ἀδιάφορο ἂν ἦταν φτωχοὶ ἢ ἄσχημοι καὶ ἂν ζητούσανε γιὰ γυναίκα μιὰ νέα πλούσια καὶ ὄμορφη. Κάθε νέα τὸ θεωροῦσε ἐπίσης τιμὴ της νὰ τὴν πάρη γυναίκα ἕνας τίμιος καὶ ἐνάρετος νέος.